

Notes breus

FORCES

Ha estat destituït el general López Ochoa del seu càrrec de cap de la Comandància de Catalunya. Ha cessat en el seu comandament i ha quedat en situació de disponible.

Tota la premsa dona la versió més o menys autèntica dels fets que han motivat la destitució i de l'entrevista tinguda pel general amb el ministre de la Guerra. Tots els rotatius han parlat de l'incident. No n'hem vist cap, però, que hi escrivís un comentari.

Els que ens trobem lluny dels centres informatius, els que estem apartats de tota font orientadora ens hem d'atendre a la veritat oficial i no podem enfondir a l'entranya del fet per tal de posar la nostra modesta nota al marge de l'incident. No obstant, si per manca d'elements legítims no podem dir les paraules que al nostre jutí fossin pertinents, les declaracions que ha fet el general destituït, ens fan pensar en la possibilitat que surgeixi més tard o més prompte un reviscolament del fals poder que el Govern Provisional de la República tingué bona cura de posar a rotllo en les seves primeres disposicions. La República des dels seus primers dies tingué a gran orgull de proclamar la supremàcia del poder civil. Al costat del poder del poble no ha d'aparèixer cap altre poder. Els militars es deuen a una disciplina i els reglaments ja els donen mitjans per a defensar-se de les imputacions que es creguin ésser víctimes. Confiar a les Corts el que poden resoldre els reglaments és prouja de significar-se, és ganes d'exhibir-se.

Aquest intent d'exposició de greuges per part d'un militar no tindrà cap relació amb l'elecció d'altres militars a les Corts Constituents, però si simptomàtic és l'anunci fet pel general destituït, simptomàtic és també la intervenció directa que a les Corts d'Espanya tindran altres representants de la milícia i tant un cas com l'altre, són avisos que cal tenir en compte, per tal que a la República no se li encari una força que ha d'estar sempre al seu servei.

XEIX

Els catalans de Reus

El nostre President ha rebut una lletra d'un anònim reusenc que es signa "Ganxet", de la qual copiem les següents ratlles: "que vista la gran incomprensió del nostre poble, segons he pogut comprovar, almenys, entre les masses d'altres centres republicans d'aquesta localitat en el que l'Estatut Català fa referència, em prenc la llibertat d'aconsellar-vos que fóra moltíssim convenient preparar l'opinió, per tal que en el dia del plebiscit tothom sàpiga a què atendre's".

Agraim la indicació del nostre amable comunicant, però, hem d'advertir-li que una ciutat de tradició tant liberal i catalanista com Reus, i després d'haver presenciada l'arribada apoteòsica feta al nostre President Macià, no podem creure que en el dia del plebiscit no sàpiga complir en el seu deure, i demostrï, una vegada més, el seu entusiasme per totes les causes de llibertat.

No cal dir que nosaltres, els de "Foment", no regatejarem el nostre esforç per tal que del contingut del projecte d'Estatut de Catalunya arribin a ser-ne sabedors tots els catalans, i que el nostre desig fóra que el votès tot el poble sense cap abstenció. Amb tot, però, hem de fer avinent, que aquesta tasca no pertany exclusivament a "Foment" ni als partits polítics, sinó que és una feina a la qual hi haurien d'intervenir totes les entitats culturals, econòmiques, obreres, etc.

Es un fet del qual no pot desinteressar-se'n cap català que tingui un xic de civisme i no és trobi desplaçat per influències estranyes. Per aquestes raons nosaltres propugnem perquè aquesta tasca de difusió del contingut de l'Estatut la realitzem tots plegats sense donar-li cap caire de partit, ni polític si pogués ésser. Es tracta de l'assoliment de les llibertats del nostre poble i del reconeixement de la nostra personalitat, i aquests atributs no són patrimoni de cap partit, polític ni de cap classe social; sinó que pertanyen i en gaudiran tots els catalans per igual. La campanya que s'emprenqui, dones, ha de tenir caire nacional i hem de voler que en ella hi prenguin part totes aquelles persones i aquelles entitats que representin un valer i una força dins de casa nostra.

Altres vegades hem fet esment de la gran responsabilitat que en aquèsts moments transcendents pesa damunt de tots els catalans, i nosaltres, conscients del nostre deure, declarem que farem tot quan estigui al nostre alcang, per tal que les justes aspiracions de Catalunya esdevinguin una realitat dintre el més breu temps possible. I aquest esforç el farem sense recordar-nos que formem part d'un partit polític, ni tampoc preguntarem quina etiqueta porta el company que vingui amb nosaltres o que ens convidi a anar amb ell a propagar l'Estatut, sempre que la seva ideologia i la seva tasca no estiguin en contradicció amb els drets inalienables del poble català; car sabem prou bé que el que anem a realitzar és el modelat extern de Catalunya, l'habitació que ens haurà d'eixoplugar a tots els catalans, i per tant tots havem de contribuir-hi amb el sol ideal de Catalans.

Després, quan tinguem l'Estatut aprovat, serà arribada l'hora de tornar a lluitar cadascú des del clos del seu estament o partit polític i de bregar per tal d'estructurar el nostre poble de la manera que s'aproprï més als nostres ideals.

No podem creure, i ho lamentaríem molt, que petits records enterbolissin, a Reus, l'esclatant i brillant victòria que l'Estatut aconseguirà el dia del plebiscit, i tenim gairebé la seguretat que totes les nostres entitats, sense distincions de matigós, rivalitzaran en el zel que posaran en treballar per tal de contribuir a la propera lliberació de Catalunya, la qual lliberació no deu ésser aconseguida per l'esforç d'un partit, sinó que devem treballar-hi tots els catalans, perquè la llibertat que conseguirem serà patrimoni de tots i està per damunt de tots els partidismes de temps i de lloc.

Esperem amb ànsia el dia 2 d'agost per poder dir ben alt que Reus, aquesta vegada, a sabut complir, amb escreix, amb el seu deure.

Les primeres escaramusses

Aprovat l'Estatut de Catalunya amb el vot unànim de l'Assemblea de la Generalitat, i donat a conèixer als diferents sectors polítics que han d'actuar a les Corts, i divulgat per la premsa, ja ens arriben de Madrid les primeres escaramusses. Primerament foren els tocs d'atenció de Maura i de Largo Caballero; suara els preparatius bèl·lics del socialista Prieto. Les escaramusses, ja d'una manera descoberta, no s'han fet esperar. Els caps de tropa Royo Villanova i Lerroux, han iniciat l'atac.

Del primer, cap altra cosa no calia esperar-ne; la seva fòbia ridícula contra les coses de Catalunya, no ens vé pas de nou; els de Valladolid que l'han escullit precisament perquè intervingués en l'assumpte de l'Estatut, no podien trobar representant més a propòsit.

De l'altre, de Lerroux, per bé que les aspiracions de Catalunya mai no li han fet trencar el cor, semblava que la seva actuació del Pacte ençà i els seus escarafalls federalistes, es traduïrien en simpatia per l'Estatut. Es veu, però, que la derrota de la seva candidatura a Barcelona, no la perdona als catalans. Adés, com un vulgar agent provocador, amenaça de respondre amb la força; adés rebutja l'Estatut perquè diu que no s'adapta a l'acord pres a Sant Sebastian.

Salvant excepcions ben estimables d'esperits comprensius, l'ambient de la Cambra ja es comença a perfilar. El nostre projecte, moderadíssim, hem de creure que trobarà forta oposició malgrat tots els optimismes.

S'imposa, dones, en aquèsts moments, una forta campanya de l'Estatut. Les entitats catalanistes de Barcelona, per llur compte propi, i d'acord amb la Generalitat, ja han començat la tasca. Les entitats de les nostres comarques no deuen esperar un instant més en portar la veu als pobles. Cal que l'Estatut vagi a les Corts amb el vot gairebé unànim dels catalans. A l'ofensiva que vingui de Madrid, cal oposar-hi la voluntat ferma de tot un poble que malda per obtenir la seva llibertat, únic mitjà d'aconseguir la victòria.

MIRADOR